

بهره گیری از مدل تصمیم گیری چند معیاره ویکور جهت ارزیابی و اولویت بندی توانمندی منابع انسانی بخش های مختلف شهرداری تهران

محمد حسین رئیسی^{۱*}

علی نیک سرشت^۲

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۶/۰۱ تاریخ چاپ: ۱۴۰۰/۰۷/۰۳

چکیده

هدف تحقیق حاضر رتبه بندی بخش‌های مختلف اداری شهرداری تهران با رویکرد تکنیک چند معیاره ویکور می‌باشد. برای سنجش توانمند سازی کارکنان از پرسشنامه‌ی استاندارد توانمندسازی اسپریتر استفاده شده است. این مدل، چارچوب‌های ارائه می‌نماید که تمامی شاخص‌های توانمند سازی نیروی انسانی را در بر می‌گیرد. این ابزار به جهت پایش توانمندی کارکنان، مؤثر می‌باشد که توانمندی کارکنان را در پنج بعد احساس موثر بودن، احساس اعتماد، احساس خودمختاری، احساس معنی داری، احساس شایستگی، بر اساس مقیاس لیکرت اندازه گیری می‌کند. از نظر روش تحقیق کاربردی و از نظر جمع آوری اطلاعات پیمایشی-تحلیلی می‌باشد. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات جهت رتبه بندی ادارات شهرداری تهران با بهره گیری شاخص توانمند سازی از تکنیک چند معیاره ویکور استفاده گردید. خروجی رتبه بندی ادارات شهرداری تهران نشان می‌دهد که گزینه A۶ (بخش توسعه سرمایه انسانی) در اولویت اول، گزینه A۷ (بخش امور اجتماعی و فرهنگی) در اولویت دوم، گزینه A۴ (بخش مالی و اقتصاد شهری) در اولویت سوم، گزینه A۶ (بخش فنی و عمرانی) در اولویت چهارم، گزینه A۱ (بخش حمل و نقل و ترافیک) در اولویت پنجم، گزینه A۲ (بخش شهرسازی و معماری) در اولویت ششم و در نهایت گزینه A۳ (بخش خدمات شهری و محیط زیست) در اولویت آخر قرار گرفتند. در نهایت پیشنهاداتی متناسب با خروجی‌های مدل ارائه شده است.

واژگان کلیدی

توانمندسازی، تکنیک ویکور، نیروی انسانی، آنتروپی

۱. دانشجوی دکتری مدیریت بازارگانی دانشگاه تهران پردیس بین المللی کیش، کیش، ایران.
(M.hosein.raeisi@gmail.com)

۲. کارشناس ارشد مدیریت بازارگانی دانشگاه شهید بهشتی تهران، تهران، ایران.
(AL.Nikseresht@mail.sbu.ac.ir)

مقدمه

قرن ییست و یک؛ عصر اطلاعات و پیشرفت خدمت در راستای روند تکاملی جوامع است که مردم سطح نسبتاً بالای زندگی را یک امر عادی تلقی می‌کنند و تفاوت بین خدمت خوب و بد را تشخیص می‌دهند.

سازمان‌ها باید به مشتریانی که بطور روز افزون آگاهی شان افزوده می‌شود و موجبات تقویت یا تضعیف آن‌ها را فراهم می‌آورند خیلی جدی توجه نمایند. توجه به افکار و احساسات ایشان و ارائه خدمات باکیفیت از مهم‌ترین عناصر رضایتمندی مشتریان می‌باشد. مهم‌ترین عامل موفقیت هر سازمانی جلب و حفظ رضایت مشتری است که متضمن سود آن خواهد بود. شعار "اول مشتری" و "مشتری رئیس ماست" اکنون به عنوان تنها راه دستیابی به برتری رقابتی مد نظر قرار دارد. (محمدی و دیگران، ۱۳۸۲)

ارائه کننده خدمت باید مطمئن شود که خدمات با کیفیتی رضایت بخش یا ایده آل در هر لحظه از زمان ارائه می‌شود یا در کل مشتری از خدمت ارائه شده راضی است. لذا در بخش خدمت رسانی، ارزیابی کیفیت خدمات و داشتن ابزارهای معتبر برای سنجش و تحلیل شکاف‌های بین انتظارات و ادراک مشتری مسئله‌ای حیاتی است.

در بخش‌های دولتی کمبود نیروی انسانی و بودجه، تضاد منافع موجود بین توقعات و ادراک مشتری، مسئولین دولتی، مقامات سیاسی فرصتی برای اندیشیدن به وضعیت موجود باقی نمی‌گذارد و تنها تلاش‌ها معطوف به پیشبرد فعالیت‌ها و اهداف اجرایی سازمان‌ها در بعد روزمرگی است.

بنابراین سنجش کیفیت خدمات به ندرت صورت می‌گیرد. حال آنکه تأکید بر اجرای طرح تکريم و جلب رضایت ارباب رجوع در سال‌های اخیر در ک خوبی از اصل مشتری مداری در سازمان‌های ایرانی را در برداشته است.

امروزه افزایش آگاهی مردم از چگونگی ارائه خدمات در سازمان‌های خصوصی در اقصی نقاط دنیا و مقایسه خدمات آن‌ها با یکدیگر در دریافت و مطلوبیت خدمات مشتریان را برای خواسته‌های منطقی متوقع تر کرده است. کیفیت خدمت و تولیدات از یک تولید کننده به تولید کننده دیگر و از یک مشتری به مشتری دیگر و از روزی به روز دیگر تغییر می‌کند. تعریف روشن مسئله برای ادامه پژوهش از اهمیت زیادی برخوردار است و در صورتی که موضوع اصلی به وضوح روشن نباشد پژوهشگر نمی‌تواند راه حلی ارائه دهد.

در دنیای پر رقابت امروز که تغییرات سرعتی برق آسا به خود گرفته‌اند، لازم است سازمان‌ها برای حفظ حیات و بقای خود دارای مزیت‌های ویژه‌ای باشند. در این حین کمبود منابع نیز فشاری مضاعف بر سازمان‌ها وارد و فضای رقابتی را تنگ تر می‌کند. منابع تولید ثروت در هر سازمان زمین، سرمایه، منابع انسانی، منابع آلات و تجهیزات و اطلاعات و ارتباطات می‌باشند. چارلز هندی معتقد است که منابع مرسوم و سنتی را می‌توان خرید ولی عاملی که بدون آن نمی‌توان به اهداف سازمان دست یافت نیروی انسانی توانمند است؛ یعنی در اصل نیروی انسانی توانمند می‌تواند از تمام این منابع برای دسترسی به بهترین مزایا به راحتی استفاده کند. (چارلز هندی، ۱۹۹۵، به نقل نسرین جزئی و علی رستمی). حال اگر این نیروی توانمند در محیطی با سلامت اداری کامل فعالیت کند، حاصل این فعالیت حصول بیشتر اهداف سازمان است. واقعیت این است که اگر در سازمان‌ها از وجود انسان‌های خلاق، با اطلاعات، فرصت شناس و توانمند و نیز محیط سالم کاری بی بهره باشیم،

بسیاری از فرصت‌ها و موقعیت‌ها را از دست خواهیم داد. تحقیقات بانک جهانی نشان می‌دهد ۶۵٪ ثروت یک کشور را سرمایه‌های انسانی آن تشکیل می‌دهند.

یکی از روش‌های برتری در رقابت برای سازمان‌ها، توجه ویژه به منابع انسانی در سازمان‌هاست. اهمیت منابع انسانی در حصول اهداف سازمان، بر هیچ کس پوشیده نیست. منابع انسانی توانا، می‌توانند از سایر منابع در سازمان به صورت بهینه استفاده کنند و سازمان را هر لحظه برای رسیدن به چشم انداز متعالی خود یاری دهند. یکی از ویژگی‌هایی که امروزه در بسیاری از سازمان‌ها بدان توجه خاصی می‌شود، توانمندکردن منابع انسانی سازمان‌ها است. سازمان‌های مختلف در سطوح و اشکال گوناگون، برنامه‌های متفاوتی برای توانمند ساختن منابع انسانی خود تدوین و اجرا می‌کنند. کارکنان توانمند شده، می‌توانند با افزایش اثربخشی و کارایی سازمان، بهره‌وری آن را افزایش دهند و از اتلاف منابع محدود جلوگیری کنند. مزایای توانمند سازی کارکنان، هم فرد و هم سازمان را متفق می‌سازد.

بنابراین لازم است که روی منابع انسانی در سازمان‌ها، سرمایه‌گذاری ویژه‌ای شود تا آن‌ها بتوانند خود باعث رسیدن سازمان به سرمیز مقصد باشند. از این روست که توانمندسازی در سازمان اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند. از طرفی محیط سالم اداری و دور از هر گونه فساد و عوامل تشدید کننده‌ی آن نیز می‌تواند باعث شود اهداف سازمان تا حد زیادی حاصل شوند. کارکنانی که در محیطی فاسد و ناسالم مشغول به کار هستند و در شرایطی کار می‌کنند که به خاطر ویژگی‌های ناسالم، انگیزش و توان خود را از دست می‌دهند، نیز مانعی برای سازمان‌ها محسوب می‌شوند. سازمان‌ها ضمن توانمندسازی کارکنان باید محیطی سالم و دور از فساد را برای کارکنان خود فراهم آورند تا بتوانند از مزایای حاصل از توانمندی به نفع سازمان خود استفاده کنند.

الگوی قدیمی مدیریت خودکامه امروزه در اغلب سازمانها منسخ شده است. سازمانهای امروزی نه تنها به دانش و اطلاعات بسیاری نیاز دارند بلکه به استقلال خوداتکایی، اعتماد به نفس خلاقیت بیشتری نیازمندند این سخن بدان معنی است که در بخش‌های وسیعی از سازمانهای امروزی اشخاص توانمند نیاز است که به توانمندی خود باور داشته باشند. توانمند سازی یک حرکت دائمی و اهمیت آن همواره رو به افزایش است. توانمند سازی اساس توسعه در کسب و کار امروز است و همگام با تغییرات اجتماعی، دستاوردهای تکنولوژیک و تقاضای محیط رقابتی در حال پیشرفت است. چالشهای محیطی عصر حاضر از نظر پیشرفت سریع فن آوری افزایش انتظارات مشتریان و ضرورت انعطاف پذیری سازمان را در جستجوی راهی برای تداوم بقای خود وادار کرده است. در این بین بسیاری از سازمان‌ها راه حل را اجرای برنامه توانمند سازی تشخیص داده و تلاش کرده‌اند با اجرای این برنامه‌ها از توانمند سازی افراد بر موضع غلبه کرده و زمینه را برای پرورش کارکنان توانمند بوجود آورند. سازمانها نیاز به انعطاف پذیری به منظور پاسخگویی به فشارهای محیطی دارند طبق "ئوری تکامل زیستی محیطی" محیط‌های متغیر و نامطمئن سازمانهای مختلف و متنوعی را می‌طلبند که همزمان با تغییرات محیطی از انعطاف پذیری بالایی برخوردار باشند توانمند سازی شرایط انعطاف پذیری در تغییرات داخلی سازمان را فراهم می‌کند. هدف توانمندسازی این است که مغزهای افراد را همانند بازو انشان بکار اندازند و توانمند سازی یک حس درونی است که باعث می‌شود آنان به طور مستقل تصمیماتی را در فرآیند کاری خویش اتخاذ نمایند توانمندسازی به عنوان شیوه نوین

انگیزش به یکی از داغ ترین مباحث روز دنیا مبدل شده است. پژوهشگران و مدیران نسبت به توانمند سازی علاقه روزافزونی نشان داده اند این علاقه ناشی از چند عامل است:

۱- توانمند سازی می‌تواند در ترویج فرهنگ یادگیری فردی نقش مهم ایفا می‌کند.

۲- اثر بخشی مدیران به میزان تصمیم قدرت از سوی آنها افزایش خواهد داشت.

۳- توانمند سازی باعث افزایش انگیزش کارکنان می‌شود و آنها در پرتو قدرت بدست آمده اثر بخشی‌شان را بهبود بخشیده قوه خلاقیت شان را بکار گرفته و شیوه انجام کارها را خود انتخاب کنند. (زالی، ۱۳۸۹)

مهمترین و حیاتی ترین دارایی هر سازمان، نیروی انسانی آن سازمان است. کیفیت و توانمندی نیروی انسانی، مهمترین عامل بقاء و حیات سازمان است. توانمندسازی کارکنان، محوری ترین تلاش مدیران در نوآفرینی، تمرکز زدایی و حذف دیوان سalarی در سازمانها می‌باشد.

توانمند سازی یکی از اقداماتی است که برای بهبود و اصلاح سازمانها بخصوص شرکتهای تولیدی انجام می‌گیرد و در وهله اول توانمند سازی نیروی انسانی که این نیز به نوبه خود توانمندی سازمانی را موجب می‌شود، نوآفرینی سازمانها و گرایش آنان به سوی شرکتی شدن و تمرکز زدایی به علت عدم انعطاف پذیری در ساختارهای سنتی، جنبشی ایجاد کرده است که به نقش کارمند و نیاز به توانمندی آنان به عنوان مرکز نقل هر گونه تلاش برای حذف دیوان سalarی و بهبود خدمات به مشتری مورد تأیید جدی قرار گرفته است. (عبداللهی، ۱۳۸۵)

مدیران موفق همواره فرهنگ سازمانی را مد نظر قرار داده و با جمع آوری اطلاعات، بخش‌ها یا گروه‌های کاری را با یکدیگر مقایسه، مسایل را الوبیت‌بندی و ادراکات و انتظارات کارکنان را شناسایی می‌نمایند. در این میان مدیر می‌تواند با ایجاده انگیزه، اشتیاق کارکنان را در انجام وظایف شان بیشتر نماید و با استفاده از توانایی کارکنانش شکاف بین وجود و مطلوب را بهبود بخشدند. چرا که این کار باعث بروز خلاقیت و ابتکار عمل کارکنان می‌گردد.

امروزه هیچ سازمانی بدون داشتن کارکنان توانمند قادر به ادامه حیات نیست. توانمندسازی نه وظیفه است و نه پایان یک کار، بلکه یک فرایند شدن است و باید به عنوان بخشی از فرهنگ سازمانی محسوب گردد.

از آن جا که امروزه جوامع در حال پیشرفت هستند، لذا نیازمند افرادی مسئول و خودکفا می‌باشند، مدیران لائق می‌توانند با اشراف اطلاعاتی که در مورد شناخت کارکنان هم از نظر دانش و هم مهارت و هم روحی روانی دارند در ساختن سرنوشت سازمان شان و بالا بردن کیفیت کاری کارکنان در داخل سازمان گامی بلند در ارتقا و بقای سازمان خود بردارند. لذا، سوال اصلی تحقیق حاضراینست که: اولویت‌بندی توانمندی منابع انسانی بخش‌های مختلف شهرداری تهران چگونه است؟

پیشینه تحقیق

۱- سیگال و گاردنر (۲۰۰۷) در تحقیقی با عنوان "بررسی رابطه میان توانمند سازی و عوامل زمینه ای" به بررسی رابطه عوامل زمینه ای شامل: رابطه با مأمور، روابط عمومی با شرکت، تیم کاری و تمایل به عملکردها با توانمند سازی پرداختند. نتیجه مطالعه آنها به این صورت است که عوامل: رابطه با ما فوق و روابط عمومی با شرکت به طور معنا داربودن شغلی، تاثیر و خود تعیینی مرتبط اند ولی با شایستگی ارتباطی پیدا نکردند.

۲- برچ (۲۰۰۷)، به بررسی رویکردهای مختلف در مورد توانمند سازی پرداخته و این رویکردها را بر اساس دو بعد: انصاف و اعتقاد به آن مورد تحلیل قرارداده و بر این اساس ۴ نوع نگرش نسبت به توانمند سازی را شناسایی و تبیین نموده است.

۳- کراپ و همکاران (۲۰۰۶) تحقیقی با عنوان "بررسی تأثیر دانش و توانمند سازی پرسنل بر میزان سخت کوشی و فعالیتهای هوشمندانه انان" "توسط" راپ و همکارانش انجام داده اند؛ که نتایج تحقیق نشان می دهد که در این تحقیق عده تلاش محققین در بررسی میزات تأثیر دانش فروشنده‌گان و نیز رفشارهای رهبران توانمند بر سخت کوشی و انجام کارهای زیرکانه پرسنل، بوده است. آنان پس از مشخص نمودن این ارتباطات همچنین به بررسی تأثیر سخت کوشی و فعالیتهای هوشمندانه پرسنل بر ارائه خدمات به مشتریان، رضایتمندی مشتری و درنهایت بر عملکرد فروش پرسنل پرداختند. در این راستا محققین فرضیاتی را بر اساس ادبیات موضوعی و مطالعات قبلی تهیه نمودند و در نمونه ۱۷۵ نفری از افراد فروشنده در زمینه داروئی و پزشکی و بر روی میزان دانش درونی مدیران فروش و نیز رضایتمندی مشتری از ارائه خدمات آنها را مورد بررسی قرار دادند. نتایج تحقیق نشان داد برخلاف اعتقادات و باورهای عموم، پرسنل با سطوح پایینی از تجربه از محصول صنعت منافع بیشتری از رفشارهای توانمندی رهبران داشته و همچنین نتیجه نشان داد که پرسنل با سطوح پایین تر از سطوح بالاتر دانش بیشتر گرایش و تمایل بست تلاش و سخت کوشی دارند (Rapp, ۲۰۰۶).

۴- "فای" در سال ۲۰۰۳ در مطالعه خود به این عقیده رسیده است که توانمند سازی جبری متفاوت و فراتر از تفویض اختیار است. وی تفاوت بین این دو اصطلاح را در قالب یک مثال توضیح می دهد. به گفته وی اگر شما پولی به فردی بدھید تا او به وسیله آن حتماً یک جفت جوراب بخرد «تفویض اختیار» انجام گرفته، اما اگر برای این شخص یک چارچوبی جهت خرید لباس تعیین کرده و او بتواند آن را در چارچوب مورد نظر هر گونه که خود مناسب می داند هزینه کند، این توانمند سازی است (Foy, ۲۰۰۳، ۴).

۵- پارکیز و کاتارین ۱۹۸۶ تحقیقی با عنوان بررسی عوامل موثر بر روی عملکرد و توانمندی معلمان و دبیران انجام داده اند که نتایج تحقیق آنان نشان داد که علاقه، انگیزه و احساس تعهد معلمان نسبت به شغل خود ارتباط معنی داری با موفقیت آنان در تدریس دارد. در واقع آنها که حرفة معلمی را با علاقه انتخاب کرده اند و دارای تعهد و انگیزه نسبت به کار خود هستند عملاً توانمند تر و موفق تر از دیگران هستند

۶- راینر و همکارانش تحقیقی تحت عنوان ارائه مدل همبستگی از فرایند توانمند سازی را ارائه نمودند. نویسنده‌گان در این تحقیق اثرات زمینه‌های سازمانی، محیط کاری محلی و تفاوت‌های فردی اعضاء را بر رفتار توانمند ساز شده را مورد سنجش و آزمون قرار داد (Robbins et al,2002).

۷- "کار و همکارانش" تحقیقی را با هدف شناسایی وضعیت، فاکتورها و عوامل و نیز روش‌هایی که زنان و مادران را توانمند سازاند اجرا کردند و مدلی سه بعدی را بصورتی ارائه نمودند (Kar et al,2000).

۸- تحقیق "نلسون و پدرسون" با عنوان پی آمد و محدودیتهای توانمند سازی در خدمات کمالی صورت گرفت که در آن نویسنده‌گان نتیجه گرفتند که تفویض اختیار در تصمیم گیری و خوداختاری افراد اغلب به عنوان یک مرحله قدرتمند و

اصلی در تلاش‌های شرکتهای ارائه کننده خدمات مالی برای افزایش رقابت پذیری شان بوده است (Niclsen, & Pedersen, 2000).

۹- "آرمسترانگ" در مطالعات خود (۱۹۹۴) بیان می‌کند که طراحی مناسب سازمان و مشاغل، شیوه‌هایی که بتواند مسئولیت پذیری کارکنان را بصورت فردی، گروهی و تیمی افزایش دهد، بکار گماری مناسب افراد، تدارک پیشرفتهای فردی و گروهی بگونه‌ای که پیشرفت افراد را ممکن سازد، روش‌های آموزشی و پرورشی که هم شایستگی و هم اعتماد به نفس را در کارکنان افزایش دهد، منجر خواهد شد که از افراد سازمانها انسانهای توانمند بسازد تا در خدمت اهداف قرار گیرند (Armstrong, 1994, 102).

۱۰- تحقیقات "آدامز" نیز حکایت از آن دارد که اگر برنامه‌های پاداش مبتنی بر عملکرد به خوبی اجرا گرددند می‌توانند تغییرات سازمانی را بهبود و یک موقعیت «برد-برد» هم برای کارکنان و هم برای مدیران بوجود آوردن (Mc Adams, 1993, 52). با توجه به اینکه تمایل به توانمند سازی کارکنان در حال گسترش بوده و «پاداش» نیز نقش مهمی در شکل دهی به رفتار کارکنان دارد، لازم است که سیستم‌های پرداخت مورد تجدید نظر واقع شوند. افراد در سیستم‌های سنتی پرداخت، بر مبنای پست سازمانی، ساعت کاری و نقشی که ایفا می‌کردند، پاداش دریافت می‌داشتند. حال که سازمان‌ها به سوی تیم سازی، جلب رضایت مشتری و توانمند سازی روی آورده اند لازم است که این شکل را سیستم پرداخت اصلاح گردد (Plunkett et al, 1997, 1997).

۱۱- مطالعات "گوردن و توماس" نشان داده است که پاداش نقش مهمی در فرایند توانمند سازی کارکنان ایفاء می‌کند و پاداش‌ها، به ویژه آنهایی که همراه با تحسین و قدردانی مدیران عالی هستند، به افراد احساس شخصیت داده و آنها را بر می‌انگیزانند تا از پتانسیل هایشان برای ارائه عملکرد بهتر استفاده کنند (Gordon, 1991, 434). پاداش مبتنی بر عملکرد با تحت تأثیر قرار دادن ادراک افراد از حق انتخاب و شایستگی بر انگیزش درونی آنها مؤثر واقع می‌شود (Thomas et al, 1990, 679).

۱۲- هربزرگ ۱۹۶۰ تحقیقی با عنوان بررسی انواع شرائط مختلف مختص برای احساس رضایت و نارضایتی بر توانمند سازی کارکنان انجام داد که نتایج تحقیق وی نشان داد اگر احساس موقیت موجب رضایت شده بود، فقدان آن را به ندرت به عنوان علت عدم رضایت نام برده بودند، در عوض عواملی دیگر را به عنوان نارضایتی به شمار آورده بودند. وی دریافت که عوامل بهداشتی کار بیشتر با محیط و زمینه شغل (نه خود شغل) در ارتباط هستند موجب رضایت شغلی نمی‌شوند بلکه موجب حفظ وضع موجود و افزایش توانمندی می‌گردد.

روش تحقیق

تحقیق پیش رو از نظر هدف کاربردی بوده و از نظر گردآوری اطلاعات تحقیق پیمایشی- توصیفی می‌باشد. تحقیق داده‌های پیمایشی متکی است بر نوع منطق علمی که بر روابط و متغیرها، در اثر ورود عوامل جدید استوار است. برای پیمایشی عمدها از پرسشنامه استفاده می‌شود اما از فنون دیگری از قبیل مصاحبه، مشاهده، تحلیل محتوا و... استفاده می‌شود. (خاکی،

در این تحقیق برای جامعه آماری از پرسشنامه سرکواآل استفاده گردیده است. به طور کلی مباحث روش و طرح تحقیق، جامعه و نمونه آماری و روش‌های نمونه‌گیری، مقیاس‌های اندازه‌گیری و اعتبار و روایی آنها و روش‌های تجزیه و تحلیل از عنوانین کلی در روش‌شناسی تحقیق هستند.

رتبه‌یندی معیارها براساس ویکور

گام اول: تشکیل ماتریس تصمیم

پس از جمع آوری داده‌ها از طریق ابزار اندازه‌گیری (پرسشنامه) و تبدیل آن‌ها به داده‌های کمی بكمک طیف لیکرت، ماتریس داده‌های خام هر یک از عوامل در محدوده مورد مطالعه تعریف شده است (جدول).

در این جدول که شامل پنج ستون و هفت سطر می‌باشد. گزینه‌ها (ردیف‌ها) شامل بخش‌های مختلف شهرداری تهران و شاخص شامل عوامل شایستگی، خودمختاری، موثربودن، معناداری، اعتماد که در جدول ذیل ارائه شده است.

a_{ij}	شااستگی	خودمختاری	موثر بودن	معنی داری	اعتماد
	0.199838072	0.2001129	0.200317132	0.1999315	0.19980036
A1	3.51980198	3.4554455	3.54950495	3.2871287	3.54950495
A2	3.396039604	3.450495	3.371287129	3.529703	3.52970297
A3	3.435643564	3.4306931	3.524752475	3.470297	3.49009901
A4	3.589108911	3.470297	3.613861386	3.4653465	3.52970297
A5	3.435643564	3.460396	3.514851485	3.5693069	3.53465347
A6	3.569306931	3.5445545	3.559405941	3.4455446	3.55445545
A7	3.47029703	3.5742574	3.693069307	3.5049505	3.51980198

گام دوم: تشکیل ماتریس تصمیم بی مقیاس شده

تبدیل ماتریس تصمیم به ماتریس تصمیم بی مقیاس شده به روش "نورم" صورت می‌گیرد که نتایج در جدول ذیل ارائه شده است.

a_{ij}	شااستگی	خودمختاری	موثر بودن	معنی داری	اعتماد
	0.199838072	0.2001129	0.200317132	0.1999315	0.19980036
A1	0.381	0.375	0.378	0.358	0.380
A2	0.368	0.374	0.359	0.385	0.378
A3	0.372	0.372	0.376	0.378	0.374
A4	0.389	0.376	0.385	0.378	0.378
A5	0.372	0.375	0.374	0.389	0.378
A6	0.387	0.385	0.379	0.375	0.381
A7	0.376	0.388	0.393	0.382	0.377

گام سوم: تشکیل ماتریس تصمیم نرمال وزین

برای محاسبه ماتریس وزین اوزان بدست آمده به کمک آنتروپی شانون را با ماتریس بی مقیاس شده ضرب می‌کنیم.

a_{ij}	شایستگی	خودمختاری	مؤثر بودن	معنی داری	اعتماد
	0.199838072	0.2001129	0.200317132	0.1999315	0.19980036
A1	0.076	0.075	0.076	0.072	0.076
A2	0.074	0.075	0.072	0.077	0.076
A3	0.074	0.074	0.075	0.076	0.075
A4	0.078	0.075	0.077	0.075	0.076
A5	0.074	0.075	0.075	0.078	0.076
A6	0.077	0.077	0.076	0.075	0.076
A7	0.075	0.078	0.079	0.076	0.075

گام چهارم: تعیین بالاترین و پایین ترین مقادیر مربوط به هریک از شاخص‌ها

پس از محاسبه ماتریس نرمال وزین، بالاترین و پایین ترین مقادیر مربوط به هر یک از شاخص‌ها را برای کلیه عوامل (ابعاد) محاسبه می‌کنیم.

f max	0.078	0.078	0.079	0.078	0.076
f min	0.074	0.074	0.072	0.072	0.075
f+ - F-	0.004	0.003	0.007	0.006	0.001

گام پنجم: تعیین بالاترین و پایین ترین مقادیر مربوط به هریک از شاخص‌ها

در این مرحله با توجه به مقادیر حداکثر و حداقل محاسبه شده برای هر کدام از شاخص‌ها، فاصله از راه حل ایده‌آل مثبت (مطلوبیت S) و منفی (تاسف R) را برای هریک از عوامل با توجه به مقادیر حداقل و حداکثر با استفاده ازتابع ذیل محاسبه گردید که نتایج در جدول ذیل ارائه شده است.

$$S_j = \sum_{i=1}^n w_i \cdot \frac{f_i^* - f_{ij}}{f_i^* - f_i^-}; \quad R_j = \max_i \left[w_i \cdot \frac{f_i^* - f_{ij}}{f_i^* - f_i^-} \right]$$

<i>aij</i>	شاپستگی	خودمختاری	موث بودن	معنی داری	اعتماد	S	R
	0.200	0.200	0.200	0.200	0.200		
A1	0.072	0.166	0.089	0.200	0.015	0.542	0.200
A2	0.200	0.173	0.200	0.028	0.077	0.678	0.200
A3	0.159	0.200	0.105	0.070	0.200	0.734	0.200
A4	0.000	0.145	0.049	0.074	0.077	0.345	0.145
A5	0.159	0.159	0.111	0.000	0.061	0.490	0.159
A6	0.020	0.041	0.083	0.088	0.000	0.233	0.088
A7	0.123	0.000	0.000	0.046	0.108	0.276	0.123

S-	0.734	R-	0.200
S*	0.233	R*	0.088
S- - S*	0.501	R- -R*	0.113

گام ششم: محاسبه مزیت (Q) مقادیر مربوط به هریک از شاخص ها

$$Q_i = v \left[\frac{S_i - S^*}{S^- - S^*} \right] + (1-v) \left[\frac{R_i - R^*}{R^- - R^*} \right]$$

گزینه ها	Q
A1	0.807
A2	0.944
A3	0.999
A4	0.366
A5	0.573
A6	0.000
A7	0.200

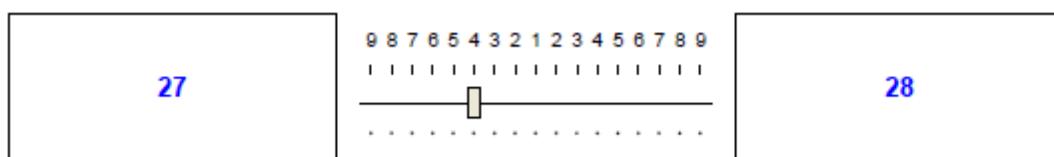
در این پژوهش برای تعیین وزن اهمیت معیارها از n فرد تصمیم‌گیرنده از متغیرهای کلامی استفاده شد. به طوری که J_{II} یک متغیر کلامی بود که عبارات کلامی خیلی زیاد، زیاد، متوسط، کم و خیلی کم را از نظر تصمیم‌گیرنده λ_m برای معیار λ_m را نشان می‌داد. آنگاه، هر عبارت کلامی به یک عدد فازی مثلثی طبق جدول زیر نسبت داده شد: (اسلامی، ۱۳۹۲).

عبارت کلامی	عدد فازی مثلثی
بسیار خوب	(7,10,10)
خوب	(5,7,10)
متوسط	(3,5,8)
بد	(0,3,5)
بسیار بد	(0,0,3)

عبارات کلامی برای رتبه‌بندی گزینه‌ها

در زیر ابتدا با استفاده از ماتریس مقایسات زوجی به میزان اهمیت شاخصهای مربوطه می‌پردازیم.

Numerical Assessment

Compare the relative importance with respect to: Vijhegi

	21	22	23	24	25	26
21		(6.0)	(4.0)	(3.0)	(2.0)	2.0
22			2.0	3.0	5.0	7.0
23				3.0	4.0	6.0
24					2.0	4.0
25						3.0
26						
27						
28	Incon: 0.03					

	CC3	C2	C1	C5	C4	C3	C2	C1
	بسیار خوب	بسیار خوب	بسیار خوب	متوسط	خوب	بسیار خوب	بسیار خوب	بسیار خوب
	بسیار خوب	متوسط	متوسط	متوسط	متوسط	بسیار خوب	بسیار خوب	بسیار خوب
	بسیار خوب	بسیار خوب	بسیار خوب	متوسط	بسیار خوب	بسیار خوب	متوسط	بسیار خوب
	بد	متوسط	متوسط	بسیار خوب				
	متوسط	بسیار خوب	متوسط	بسیار خوب	متوسط	متوسط	بد	متوسط
	متوسط	متوسط	متوسط	متوسط	متوسط	بسیار خوب	بسیار خوب	متوسط
	متوسط	بسیار خوب	بسیار خوب	بد	بسیار خوب	خیلی بد	متوسط	متوسط

با توجه به ماتریس تصمیم بالا و کلمات زبانی ماتریس تصمیم زیر را خواهیم داشت:

(7/10/1 0)	(7/10/1 0)	(7/10/1 0)	(3/5/8)	(5/7/10)	(7/10/1 0)	(7/10/1 0)	(7/10/1 0)
(7/10/1 0)	(3/5/8)	(3/5/8)	(3/5/8)	(3/5/8)	(7/10/1 0)	(7/10/1 0)	(7/10/1 0)
(7/10/1 0)	(7/10/1 0)	(7/10/1 0)	(3/5/8)	(7/10/1 0)	(7/10/1 0)	(3/5/8)	(7/10/1 0)
(0/3/5)	(3/5/8)	(3/5/7)	0)	(7/10/1 0)	(7/10/1 0)	(7/10/1 0)	(7/10/1 0)
(3/5/8)	(3/5/8)	(3/5/8)	0)	(3/5/8)	(3/5/8)	(0/3/5)	(3/5/8)
(3/5/8)	(3/5/8)	(3/5/8)	(3/5/8)	(3/5/8)	(7/10/1 0)	(7/10/1 0)	(3/5/8)
(3/5/8)	(3/5/8)	(0/3/5)	0)	(0/0/3)	(3/5/8)	(3/5/8)	(3/5/8)

ماتریس نرمال این ارزیابی به صورت زیر بدست می آید:

و در نهایت ماتریس وزن‌دار شده به صورت زیر می‌باشد:

وزن ها معیار منفی ؟	خیر								
(0.033/0. .033/0.0 33)	(0.223/0. .223/0.2 23)	(0.155/0. .155/0.1 55)	(0.074/0. .074/0.0 74)	(0.048/0. .048/0.0 48)	(0.024/0. .024/0.0 24)	(0.337/0. .337/0.3 37)	(0.337/0. .337/0.3 37)	(0.107/0. .107/0.1 07)	(0.107/0. .107/0.1 07)
(0.7/1/1)	(0.7/1/1)	(0.7/1/1)	(0.3/0.5 /0.8)	(0.5/0.7 /1)	(0.7/1/1)	(0.7/1/1)	(0.7/1/1)	(0.7/1/1)	(0.7/1/1)
(0.7/1/1)/0.8)	(0.3/0.5 /0.8)	(0.3/0.5 /0.8)	(0.3/0.5 /0.8)	(0.3/0.5 /0.8)	(0.7/1/1)	(0.7/1/1)	(0.7/1/1)	(0.7/1/1)	(0.7/1/1)
(0.7/1/1)	(0.7/1/1)	(0.7/1/1)	(0.3/0.5 /0.8)	(0.7/1/1)	(0.7/1/1)	(0.7/1/1)	(0.3/0.5 /0.8)	(0.7/1/1)	(0.7/1/1)
(0/0.3/0. .5)	(0.3/0.5 /0.8)	(0.3/0.5 /0.7)	(0.7/1/1)						
(0.3/0.5 /0.8)	(0.7/1/1)	(0.3/0.5 /0.8)	(0.7/1/1)	(0.3/0.5 /0.8)	(0.3/0.5 /0.8)	(0.3/0.5 /0.8)	(0/0.3/0 .5)	(0.3/0.5 /0.8)	(0.3/0.5 /0.8)
(0.3/0.5 /0.8)	(0.3/0.5 /0.8)	(0.3/0.5 /0.8)	(0.3/0.5 /0.8)	(0.7/1/1)	(0.7/1/1)	(0.7/1/1)	(0.7/1/1)	(0.7/1/1)	(0.3/0.5 /0.8)
(0.3/0.5 /0.8)	(0.7/1/1)	(0.7/1/1)	(0/0.3/0 .5)	(0.7/1/1)	(0/0/0.3)	(0/0/0.3)	(0.3/0.5 /0.8)	(0.3/0.5 /0.8)	(0.3/0.5 /0.8)

ایده‌آل مثبت و ایده‌آل منفی برای این ماتریس تصمیم به صورت زیر می‌باشد:

(0.03/0. 03/0.03)	(0.22/0. 22/0.22)	(0.16/0. 16/0.16)	(0.07/0. 07/0.07)	(0.05/0. 05/0.05)	(0.02/0. 02/0.02)	(0.34/0. 34/0.34)	(0.11/0. 11/0.11)
(0/0/0) 07/0.07)	(05/0.05)	(0/0/0)	(01/0.01)	(0/0/0)	(0/0/0)	(0/0/0)	(03/0.03)

پس از محاسبه مطلوبیت و تاسف، مقدار نهایی مدل ویکور عدد تابع مزیت (Q) که یانگر رتبه نهایی بخش‌های مختلف شهرداری تهران می‌باشد بین صفر تا یک تعیین می‌گردد. مقدار عددی تابع مزیت (Q) هر چقدر به عدد صفر نزدیک‌تر باشد، نشان دهنده مطلوبیت بخش از شهرداری تهران می‌باشد.

بنابراین، کمترین مقدار تابع مزیت Q ، بالاترین اولویت را به خود اختصاص می‌دهد.

یعنی به ترتیب گزینه A۶ (بخش توسعه سرمایه انسانی) در اولویت اول، گزینه A۷ (بخش امور اجتماعی و فرهنگی) در اولویت دوم، گزینه A۴ (بخش مالی و اقتصاد شهری) در اولویت سوم، گزینه A۶ (بخش فنی و عمرانی) در اولویت چهارم،

گزینه A1 (بخش حمل و نقل و ترافیک) در اولویت پنجم، گزینه A2 (بخش شهرسازی و معماری) در اولویت ششم و در نهایت گزینه A3 (بخش خدمات شهری و محیط زیست) در اولویت آخر قرار گرفتند. در نهایت پیشنهاداتی متناسب با خروجی های مدل ارائه شده است.

پیشنهادات تحقیق

در سازمان قدرت یک نیرو نامحسوس و نامشهود است نمی توان آن را دید ولی می توان اثرات آن را حس کرد. قدرت واقعی آن است که افراد را متعهد سازد. واگذاری اختیار موجب تحریک و یا ایجاد انگیزه برای کارکنان خواهد شد افراد حس می کنند بلid موثر واقع شوند و باید به آنها میدان داد داده شود. با توجه به اهمیت توانمند سازی پیشنهادات به شرح ذیل ارائه می گردد.

۱. انتخاب روشی مناسب برای یادگیری نیروی انسانی در سازمان
۲. استفاده صحیح از مهارت تعویض اختیار موثر
۳. غنی سازی شغلی و اعتماد به کارکنان به گونه ای که کارکنان خود را در موفقیت و شکست دخیل بدانند.
۴. آنچنان که مدیران به سرمایه مادی سازمان توجه دارند به همان میزان به سرمایه انسانی توجه کنند.
۵. اجرای مدیریت مشارکتی
۶. توجه به افزایش کیفیت و اعتماد سازمانی
۷. توجه به افکار خلاقانه و اندیشه های نوآورانه کارکنان
۸. انجام تاکید بر تعاملات کار تیمی و امتیاز گذاری در ارتباطات
۹. آموزش و یادگیری در سازمان به جای آزمون و خطای نهادینه گردد.

منابع

۱. آذر، عادل و مؤمنی، منصور؛ (۱۳۷۵). «آمار و کاربرد آن در مدیریت»، جلد اول، تهران: انتشارات سمت.
۲. ابطحی. سید حسین، (۱۳۸۶)، آموزش بهسازی منابع انسانی، موسسه مطالعات و برنامه‌ریزی آموزشی، ابیلی. خدایار، (۱۳۷۵)، ارزیابی طرحها و برنامه‌های آموزشی برای توسعه، انتشارات موسسه بین‌المللی روشهای آموزشی بزرگسالان.
۳. افجه، سید علی اکبر (۱۳۸۰)، مبانی فلسفه و تئوریهای رهبری و رفتارسازمانی، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)
۴. آقایار، سیروس، (۱۳۹۲). مقاله: «توانمندسازی روشی نوین در محیط رقبه‌ی»، ماهنامه تدبیر، شماره ۱۳۵.
۵. اسکات، سینتیادی و ژافه، دنیس ثودور؛ (۱۳۷۵). «تواناسازی کارکنان»، ترجمه مهدی ایران‌نژاد پاریزی، تهران: انتشارات سروش و مؤسسه تحقیقات و آموزش مدیریت.
۶. اعرابی، سید محمدواکری، (۱۳۹۲)، «ارتباط بین کیفیت خدمات دریافتی کارکنان سازمان با قابلیت خدمت رسانی آنها به مشتریان»، تهران، فصلنامه مطالعات مدیریت، دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه علامه طباطبائی، شماره ۴۰-۳۹.
۷. بابایی. علی اکبر و همکاران، (۱۳۸۱)، توcanاسازی کارکنان- سرمایه‌گذاری جایگزین، مجله تدبیر، شماره ۱۲۹.

۸. ۹ باکینگهام، مارکوس، کلینتون. دونالد، (۱۳۹۳)، کشف توانمندیها، ترجمه عبدالرضا رضایی‌نژاد، تهران: نشر فرا.
۹. بلاتچارد، کارلوس. راندولف، (۱۳۸۸)، مدیریت تواناسازی کارکنان، ترجمه مهدی ایران‌نژاد پاریزی، کرج: نشر مدیران.
۱۰. بلاتچارد، کارلوس و راندولف؛ (۱۳۸۹)، «سه کلید توان افزایی»، ترجمه فضل الله امینی، تهران نشر فرا.
۱۱. بلاتچارد، کنت، کارلوس، جان و راندولف، آلن؛ (۱۳۸۱)، «مدیریت تواناسازی کارکنان»، ترجمه مهدی ایران نژاد پاریزی، کرج: نشر مدیران.
۱۲. پوسیانت آلبرت. چارلز، (۱۳۸۶)، توانگران چگونه می‌اندیشنند؟ ترجمه محمد رضا آل یاسین، تهران: نشر هامون.
- جعفری قوشچی، بهزاد، (۱۳۸۹)، مقاله: «راه‌های تواناسازی کارکنان»، ماهنامه تدبیر شماره ۱۱۹.
۱۳. جف، دنیس تئودور واسکات، سیستیادی؛ (۱۳۷۷)، «مدیریت توانمند، جنبشی بسوی خلق نیروی کار متعهد»، ترجمه بهزاد رمضانی، تهران: نشر دایره.
۱۴. دی. ای. دواس (۱۳۸۶). «پیمایش در تحقیقات اجتماعی»، ترجمه هوشنگ ناییبی، تهران: نشر نی
۱۵. رابینز، استی芬 (۱۳۸۶)، رفتار سازمانی، مترجم پارسایان، علی، جلد اول
۱۶. رضایان، علی (۱۳۸۰)، مبانی سازمان و مدیریت، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)
۱۷. رضایان، علی؛ (۱۳۷۳)، «مدیریت رفتار سازمانی مفاهیم، نظریه‌ها و کاربردها»، انتشارات دانشکده مدیریت دانشگاه تهران.
۱۸. ساده، مهدی؛ (۱۳۸۵)، «روش تحقیق، با تأکید بر جنبه‌های کاربردی»، تهران: انتشارات مؤلف.
۱۹. سعادت، اسفندیار (۱۳۸۰)، مدیریت منابع انسانی، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)
۲۰. سرمهد، زهره، بازرگان، عباس و حجازی، الهه (۱۳۸۶). «روشهای تحقیق در علوم رفتاری» تهران: نشر آگاه، چاپ چهاردم.
۲۱. سید جوادین، سیدرضا، حیدری، حامد و شهبازمرادی، سعید، (۱۳۸۸). «بررسی عوامل موثر بر توانمند سازی نیروی انسانی در خدمات بررسی موردي در نظام بانکی»، تهران، نشریه مدیریت دولتی.
۲۲. شعبانی، نادر (۱۳۱۹). بررسی رابطه بین تیپ‌های شخصیتی کارکنان و توانمند سازی آنان، پایان نامه کارشناسی ارشد آزاد اسلامی واحد رفسنجان.
۲۳. شرمرهورن، جان آر، (۱۳۸۹). مدیریت رفتار سازمانی، ترجمه مهدی ایران نژاد پاریزی، کرج: انتشارات مدیران
۲۴. صالحی زاده، سعید، (۱۳۸۵). توانمند سازی منابع انسانی در سازمانهای دولتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوارسگان.
۲۵. طوسی، مع (۱۳۷۲)، مشارکت (مدیریت و مالکیت)، تهران: مرکز آموزش مدیریت دولتی.
۲۶. عاشوری نژاد، علی اکبر (۱۳۸۶). بررسی رابطه بین توانمند سازی کارکنان با رضایت شغلی، پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان.
۲۷. عبدالهی، بیژن. عبدالرحیم، نوه ابراهیم (۱۳۹۵)، توانمندسازی کارکنان. کلید طلایی. مدیریت منابع انسانی، تهران: نشر ویرایش.

۲۸. فرهنگی، علی اکبر. اسکندری، مجتبی (۱۳۹۲). معرفی توانمندسازی در مدیریت والگوهای آن. *فصلنامه مطالعات مدیریت*، شماره ۳۹-۴۰.
۲۹. قاسمی، جعفر، (۱۳۹۲). مقاله: «*توانمندسازی*»، ماهنامه *تدبیر*، شماره ۱۳۲.
۳۰. کاوی، استی芬؛ (۱۳۷۷)، «*انسان‌های مؤثر: مدیریت و رهبری مبتنی بر اصول*»، ترجمه مهدی قراچه داغی، تهران: نشر پیکان.
۳۱. کینلا، د.، (۱۳۸۳)، *توانمندسازی منابع انسانی*، ترجمه‌ی: مهدی ایران‌نژادپاریزی و معصوم‌علی سلیمانی، کرج: نشر مدیران.
۳۲. محمدزاده، عباس، (۱۳۸۹). مقاله: «*مدیریت مشارکتی ضرورتی اخلاقی است*»، *فصلنامه «دانش مدیریت»*، انتشارات دانشکده مدیریت دانشگاه تهران، شماره ۴۹.
۳۳. مهرگان، محمدرضا زالی، محمدرضا (۱۳۹۵) «در جستجوی فنون تعیین روایی در پژوهش‌های مدیریتی»، تهران نشریه فرهنگ مدیریت، سال چهارم، شماره چهاردهم.
۳۴. ۳۶-موریس، استیو و ویلکاکس، گراهام؛ (۱۳۸۹). «*فن توانمندسازی*»، ترجمه بدری نیک فطرت و همایون صمدی، تهران: انتشارات یساولی،
۳۵. میرسپاسی، ناصر؛ (۱۳۷۷). «*مدیریت منابع انسانی و روابط کار*»، تهران: انتشارات میر.
۳۶. وتن، دیوید. ای و کمرون، کیم. اس. (۱۳۸۱). «*توانا سازی کارکنان و تفویض اختیار*»، ترجمه بدraldین اورعی، کرج: موسسه تحقیقات و آموزش مدیریت
۳۷. هرسی. پال، بلانچارد. کنث، (۱۳۷۵). مدیریت رفتار سازمانی، ترجمه علی علاقه‌بند، تهران: انتشارات امیرکبیر،
38. Andrews.p.h & Herschel.R.T & Baird.J.E (1997); "Organizational Communication: Empowerment in a technological Socity.A.I.T.B.S publishers & Distributors (INDPA).
39. Born I. Molleman E (1996) Empowerment and rewards: a case study Empowerment in organizations: An International Journal.Vol 4 No 3:30-33
40. Bowen D E, Lawler EE (1995) "Empowering Service Employees" Sloan Management Review, vol12.No2:147-150
41. Campbell Constance R & Martinko Mark J, (1998), " An Integrative Attributional of Empowerment and learned Helplessness: A Multimethod Field Study", Journal of Management,, Vol 24, No 2.
42. Casteilano Joseph F, klein Donald & Roehm Harper A, (1998) " Minicompanies: The Next Generation of Empowerment" Management Accounting, Vol 79, No 9.
43. Conger Jay A & kanungo Robindera N, (1988) "The Empowerment Process: Integrating Theory and Practice", Academy of Management Review,, Vol 13,No 3.
44. Fullam Charlene & Lando Amn R, (1998) "The Traid of Empowerment: Leadership, Environment and Proffesional Traits", Nursing Economic,, Vol 16, Issue 5.
45. Forrester Russ, (2000) "Empowerment: Rejuvenating A Potent Idea", Academy of Management Executive,, Vol 14, No 3.
46. Foy Nancy, (1994). "Empowerment People At Work", (Gower Great Britian).
47. Gallagher, Robert A, "Elements of Empowerment In An Organization", WWW. Orgdect. Com, 1993, Revised 1997.

48. Gange, Merylene (et al), (1997) "Proximal Feelings of Empowerment, and Intrinsic Motivation", Mc Gill University, Montreal, Canada., Tr.
49. Gist Marilyn E & Mitchell Tevence R, (1992) "Self- Efficacy: Atheoretical Analysis of its Determinants and Malleability", Academy of Management Review,, Vol 17, No 2.
50. Empowerment: Implication for Research and Practice (1998)", Human Relation,, Vol 51, No 4.
51. Horrenkol Boy C, Judson G Thomas & Heffner Judith A, "Defining and Measuring Employee Empowerment", Journal of Applied Behavioral Science, Sep 1999, Vol 35, Issue 3.
52. Itzhaky P, York A(2000) " Empowerment and Community Participation", Social Work Research Vol 24 No4:222-225
53. Juhl H.J & Kristensen K, "Empowerment and Organizational Structure", Total Quality Management, Feb 1997, Vol 8, Issue 1.
54. Kanger Jay A &Kanoungo Rabindar N(1998). " The Empowerment process:integrating Theory and Practice".Academy of management Review,.Vol.13
55. Kanter.R.M. (1983). "The Change Masters:Innovations for productivity in American Cororation".New York:simon&schuster
56. Keller Tiffany & Dansereau Fred, "Leadership and Empowerment: A Social Exchange Persective", Human Relation, 1995, Vol 18, No 2.
57. Koberage Christine S, Boss R Wayme, Senjem Janson C & Goodman Erich A, "Antecedents and Outcomes Empowerment", Group & Organization Management, Mar 1999, Vol 24, Issue 1.
58. Mann Sue, "Give a Little, Gain a lot", Proffessional Manager, March 1999.
59. Robbins, T.L.,Crino, M.D.,Fredendall, L.D. (2002), An integrative model of the empowerment process, Human Resource management Vol. 12 N.1. 419-443.
60. Rafiq Mohammad & Ahmad parviz K, "A Contingency for Empowering Customer- Conact Services Employee", Manegement Decision, 36/10/1998
61. Smith, B. (1997)." Empowerment the challenge is now". Journal of Empowerment in Organization. Vol: 5, Issue 3.pp. 120-122.
62. Spreitzer, G.M. (1995). Individval empowerment in the work plce: Dimension, measurement, and validation, Academy of management Journal, 38:1442-1465.
63. Savery K Lawson, J Alanluks, "The Relation Ship Between Empowerment, Job Satisfaction and Reported Stress Levels Some Australian Evidence", Leadership and Organization Development Journal, MCB, University Press, 2001.
64. Thomas Kenneth & Velthouse Betty A, "Cognitive Elements of Empowerment: An Interprative Model of Intrinsic Task Motivation", Academy of management Review, 1990, Vol 15, No 4.
65. Thomas, H.W. & velthouse, B.A. (1990). Cognitive elements of empowerment An "interpretive" model of intrinsic task motivation, Academy of management reviw, 15: 666-681.
66. Wallerstein Nina, "powerlessness, Empowerment and Health: Implications for Health Promotion programs", American Journal of Health Promotion, 1992, 6(3).
67. WWW. Orgdct. Com, The kappa Omicron Nu Honor Society, "Empowerment (Definition and Discussion) Focus on Leadership", Mission: Empowered Leaders, October 1995, 5 (4).

Using VIKOR multi-criteria decision model to evaluate and prioritize the human resources capability of different parts of Tehran Municipality

Mohammad Hosein Raeisi ^{*1}
Ali Nikseresht ²

Date of Receipt: 2021/08/23 Date of Issue: 2021/09/25

Abstract

The purpose of this study is to rank different administrative departments of Tehran Municipality with the approach of VIKOR multi-criteria technique. The standard Spritzer Empowerment Questionnaire was used to assess employee empowerment. This model provides frameworks that include all indicators of human resource empowerment. This tool is effective for monitoring employee competence, which measures employee competence in five dimensions of feeling effective, feeling confident, feeling autonomy, feeling meaningful, feeling competent, based on the Likert scale. In terms of data collection is survey-analytical. VIKOR multi-criteria technique was used to analyze the information for ranking municipal offices in Tehran with the Empowerment Index. The ranking output of Tehran municipal offices shows that options A6 and A7 are ranked sixth and seventh, respectively. And options A3 and A2 were in the last ranks. Finally, suggestions are provided to fit the model outputs.

Keywords

Empowerment, VIKOR technique, Manpower, Entropy, MCDM

1. Department of Business Administration, Faculty of Management, University of Tehran, Tehran, Iran. (m.raeisifardabadi@mail.sbu.ac.ir)
2. Department of Business Administration, Faculty of Management and Accounting, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran. (al.nikseresht@mail.sbu.ac.ir)